

61.—HE TANGI MO TE HEUHEU TUKINO I. ARA TE HEUHEU HEREÀ.

Na TE HEUHEU TUKINO II. (Ngati-Tuwharetoa.)

Na Te Taite Te Tomo i whakamarama.

Kua whakamaramatia i te waiata nama 60 te matenga o Te Heuheu i te horo i te tau 1846. E ki ana a Werihé Te Tuirī nana tenei tangi, mo tona matua, mo Te Heuheu Tukino (I.), e kiia nei Ko Te Heuheu Herea.

Ko te Upoko-o-Waipare he kohatu kei te moana o Taupo, kei waho o Te Rapa e tu ana; e kiia ana he taniwha. Ka kitea atu ka rere mai he kawau, ka noho i runga i taua toka; a ka tau tetahi, ka tau tetahi. Ka mohiotia he tohu mate.

(Ref: M. 124, S2. 60, M.M. 209.)

Tataka¹ kau ana nga manu o te ata, ka riro ko koe ra!
Haere, e Pa, i te hahatanga o Pipiri.²
E kore au e mihi, mei riro ana koe
I te puta tu ata, i whakarakea i te awatea.
Kawau³ aroarotea tena ka tu, ka pae kei o taua aroaro:
Tiria⁴ atu ra ki te aroaro o te atua,
I whakakateatia⁵ i te ahiahi.
Taku manu noho matarae i whangaia ki te hau;
Aku ika⁶ huirua tena ka tiu kei te paenga i o riri⁷;
Taku komako whakahau no nga rake⁸ manawa o te
tahatika ki Pungarehu.⁹
Ka whangaia koe ki runga i te ahurewa,
Ka kai Uenuku¹⁰, e ra!

Komako¹¹ noa ana i tau po ko koe anake,
Te au ko te moe, e tokona¹² ake ana ki runga ra;
Na te mamae¹³ ra ka huri ronaki.
Koe¹⁴ ika pawhara na te atua¹⁵ ki runga i te tiepa¹⁶.
Whatiia mai ra titapu¹⁷ maroro,
Ka tokia to kiri e te anu¹⁸ kopata.
Ka pa ia nei he wehenga tau koe;
Te wehe i te matua no hea e hoki mai ki ahau.
Te matua i te whare me rauhi mai e te ringa.
Te matua i te waka me whakatangi ki te waihoe;
Me uta ki te patu, me uta ki te tao;
Nga mahi ra, e, i whakararawetia,¹⁹ ka rewa kei runga
I te apaapatu²⁰ kei o tuakana;
I te waka e tau ana i te nui 'Ati-Tu,²¹
I te rahi 'Ati-Rangi,²² mana e hoatu ki te mata²³ uraura.
Maku e whakamau nga tai-toru²⁴ atea o te wai.
E Pa ma! Tirohia mai ko au anake tenei:
Ka tiro te momu, ka riro te awha;
Ka tere te parata, ka maunu te ika i tana rua;
Watea kau ana ko te turanga kau o Rehua.
Taku kaka haetara ki te iwi ra ia.
Takoto ana mai te marino i te pae ki a koe.
Ka eke i o he²⁵, ka tau ki raro, e, ra!